

PATVIRTINTA

Pakruojo r. Linkuvos lopšelio-darželio
„Šaltinėlis“ direktoriaus

2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-64

PAKRUOJO R. LINKUVOS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŠALTINĖLIS“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pakruojo r. Linkuvos lopšelio-darželio „Šaltinėlis“ krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato krizių valdymą Pakruojo r. Linkuvos lopšelyje-darželyje „Šaltinėlis“ (toliau – Lopšelis-darželis), krizių valdymo Lopšelyje-darželyje komandos (toliau – Lopšelio-darželio komanda) sudarymą, darbo organizavimą ir institucijų bendradarbiavimą krizės Lopšelyje-darželyje metu.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis „Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229 „Dėl Rekomendacijų dėl krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

krizinė situacija – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

krizė Lopšelyje-darželyje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę ugdymo įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: vaiko ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme lopšelyje-darželyje, susišaudymas, gaisras, įkaitų paėmimas lopšelyje-darželyje, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

krizės valdymas Lopšelyje-darželyje – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Lopšelio-darželio komanda, bendradarbiaudama su kitomis institucijomis tam, kad būtų įveiktos krizės sukeltos pasekmės ir suteikta pagalba Lopšelio-darželio bendruomenei. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, įstaigos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

krizių valdymo komanda (KVK) – Lopšelyje-darželyje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, darbuotojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

savižudybės grėsmė – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

5. Krizių valdymo tikslas – užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo(si) procesas Lopšelyje-darželyje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų bei užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO LOPŠELYJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS

6. Krizės valdymą Lopšelyje-darželyje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči specialistų grupė, sudaryta iš Lopšelio-darželio administracijos, logopedo, pedagogų, turinčių krizės Lopšelyje-darželyje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda (toliau – komanda). Lopšelio-darželio komanda bendradarbiauja su Lopšelio-

darželio V GK ir kitomis institucijomis.

7. Lopšelio-darželio komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

8. Lopšelio-darželio komandai vadovauja Lopšelio-darželio vadovas (jam negalint atlikti savo funkcijų, jį pavaduoja kitas komandos narys).

9. Lopšelio-darželio komandą sudaro:

9.1. Lopšelio-darželio komandos vadovas,

9.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą,

9.3. narys, atsakingas už komunikaciją, informacijos surinkimą, tikslinimą, koordinatoriaus informavimą

9.4. narys, atsakingas už evakuaciją, saugumą, saugumo priemonių organizavimą;

9.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

10. Lopšelio-darželio komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys administracijos darbuotojai, pedagogai ir logopedas. Komandos nariai gali būti ir V GK nariais. Lopšelio-darželio komandos sudėtį tvirtina Lopšelio-darželio vadovas.

11. Lopšelio-darželio komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

11.1. kartu su V GK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (Priedas);

11.2. įvykus krizei kartu su V GK konsultuojasi su Lopšelio-darželio teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju, peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, pritaiko jį esamai krizės situacijai ir įvertina Lopšelio-darželio turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją, reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

11.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

11.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

12. Lopšelio-darželio komandos narių funkcijos:

12.1. **Lopšelio-darželio komandos vadovas:**

12.1.1. vadovauja Lopšelio-darželio komandos darbui;

12.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Lopšelio-darželio komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Lopšelio-darželio darbuotojas;

12.1.3. užtikrina, kad Lopšelio-darželio komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

12.1.4. rūpinasi, kad Lopšelio-darželio komandos nariai ir kiti Lopšelio-darželio darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

12.1.5. inicijuoja Lopšelio-darželio komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimais (Lopšelio-darželio komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminarui krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti, dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kt.) aptarti organizuojami pagal poreikį;

12.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Pakruojo rajono savivaldybę, prireikus – kitas institucijas;

12.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Lopšelio-darželio bendruomenei (administracijai, pedagogams, vaikams, vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams);

12.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Lopšelio-darželio komandą ir V GK;

12.1.9. informuoja Lopšelio-darželio administraciją apie krizės valdymo organizavimo

veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Lopšelio-darželio darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms vaikų grupėms praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

12.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą:

12.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Lopšelyje-darželyje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, bendrą Lopšelio-darželio bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Lopšelio-darželio vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

12.2.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju organizuoja psichologinės pagalbos Lopšelio-darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

12.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us);

12.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

12.3.1. reguliariai atnauja Lopšelio-darželio komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Lopšelio-darželio komandos nariams ir Lopšelio-darželio bendruomenei;

12.3.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos ir Lopšelio-darželio komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Lopšelio-darželio bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją komandos vadovui;

12.3.3. konsultuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę vaikus ir žiniasklaidą;

12.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams);

12.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

12.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

12.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Lopšelio-darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

12.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

12.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsdamas nustato sužeistus Lopšelio-darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

12.5.3. numato vietą(-as) Lopšelyje-darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

12.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Lopšeliui-darželiui teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko ir kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų.

Pakruojo r. Linkuvos lopšelio-darželio
„Šaltinėlis“ krizių valdymo tvarkos aprašo
priedas

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

1. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę Lopšelyje-darželyje, nedelsdamas informuoja Lopšelio-darželio komandos vadovę Aušrą Lukšaitę Lapinskienę, tel. (+370)61150583. Jai nesant, kitą jos įgaliotą asmenį.

2. Lopšelio-darželio komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Lopšelio-darželio bendruomenei.

3. Lopšelio-darželio komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Lopšelio-darželio komandos ir V GK posėdį.

4. Lopšelio-darželio komandos narių vardai, pavardės, telefono numeriai, funkcijos krizės valdymo metu:

- 1) Aušra Lukšaitė Lapinskienė, komandos vadovė, tel. nr. (+370)61150583;
- 2) Živilė Užkuraitienė, atsakinga už komunikaciją, tel. nr. (+370) 62108370;
- 3) Regina Kaupienė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, tel. (+370) 61865276;
- 4) Daiva Šonkevičienė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą, tel. (+370) 67608667;
- 5) Irena Grambovskienė, atsakinga už saugumo priemonių organizavimą, tel. nr. (+370) 66417238.

5. Lopšelio-darželio komandos vadovas informuoja apie krizę Pakruojo r. savivaldybės Švietimo skyriaus vedėją.

6. Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda kartu su V GK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

6.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Lopšelio-darželio bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

6.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos Lopšelyje-darželyje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją;

6.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms lopšelio-darželio bendruomenės grupėms (ugdytiniais, tėvams (globėjams, rūpintojams), lopšelio-darželio darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

6.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

6.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, kitas švietimo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

6.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose: visi bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą (laidotuviuose dalyvauja tik norintys bendruomenės nariai);

6.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su V GK, rekomenduotinai konsultuojantis su Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

6.8. Numato kito Lopšelio-darželio komandos posėdžio vietą ir laiką;

- 6.9. apie krizę informuojama Lopšelio-darželio bendruomenė.
 7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.
 8. Pasirūpinama, kad visiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.
 9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.
 10. Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
-